

El manifest de les biblioteques petites

En el transcurs d'una jornada de treball, celebrada a Sant Gregori, les bibliotecàries responsables de les biblioteques públiques de municipis amb poblacions de menys de cinc mil habitants, hem vist la necessitat de donar a conèixer a l'opinió pública en general, i molt especialment als regidors de cultura i alcaldes dels nostres municipis, unes reflexions sobre les nostres biblioteques, les seves funcions i perspectives, en uns moments que creiem importants i definitoris per aquests serveis culturals.

– La nova llei de biblioteques aprovada per unanimitat de tots els grups parlamentaris municipalitza les biblioteques. Són els municipis, doncs, els responsables i gestors d'aquests serveis.

– Les noves tecnologies utilitzades en els sistemes d'informació i comunicació fan del tot necessari inversions importants per tal que les biblioteques puguin seguir fent les funcions per a les quals han estat creades.

– La tan comentada crisi de la societat del benestar pot incidir negativament en les possibles despeses que, des d'un punt de

vista de rendibilitat immediata (política o econòmica), no es vegin necessàries. Però és precisament en aquests moments de crisi, quan els serveis culturals són més necessaris als seus usuaris.

Malgrat aquests fets inqüestionables que condicionen el difícil futur de les biblioteques en poblacions petites, creiem del tot necessari no solament defensar la seva existència, sinó de propiciar tot un seguit de mesures per tal de potenciar-les i fer possible que puguin complir totes les seves funcions amb eficàcia.

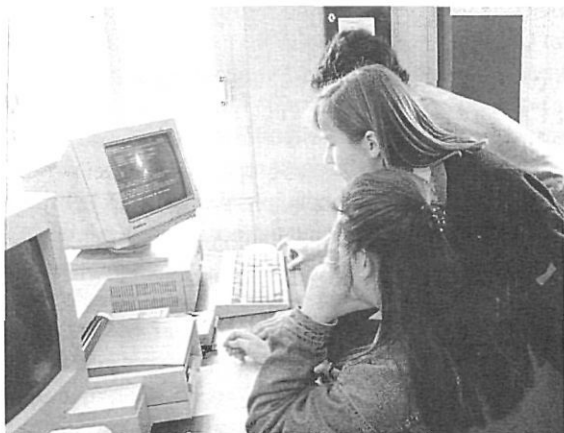
Entenem aquestes biblioteques com a infraestructures enormement útils per potenciar la cultura als nostres pobles, entesa com a oci però també com a creadora de civilitat. La seva existència garanteix la igualtat d'oportunitats en l'accés a la informació. Aquestes biblioteques poden ser també un suport bàsic per ajudar les escoles públiques dels nostres pobles a desenvolupar correctament la reforma

«Volem trencar el mite de les biblioteques com a centres de silenci i del saber absolut».

educativa. Creiem que tota societat democràtica ha de potenciar la cultura creadora i participativa i entenem les biblioteques com una eina bàsica per a possibilitar-ho.

Defensem una nova concepció de biblioteca i volem trencar amb el mite de les biblioteques com a centre de silenci i del saber absolut: l'entendem com una realitat canviant i renovable dins d'una societat també canviant, un espai lúdic i distès, obert a tot tipus d'usuari. Amb seccions ben diferenciades segons les necessitats i amb la voluntat de ser útils a tots els sectors de la població. Un espai que aplegui tota la informació local, un lloc de custòdia del saber, sí, però sobretot de difusió: un espai per practicar cultura. Per tot això opinem i proposem:

1. Que la Generalitat i la Diputació segueixin donant suport a les biblioteques integrades al sistema de lectura pública, sempre que demostrin la seva tasca cultural. Alhora aquestes administracions haurien de donar suport a les biblioteques dels municipis de poblacions petites no integrades al sistema de lectura pública.

«S'han d'equilibrar els fons bibliogràfics garantint els clàssics i les novetats».

2. Els petits municipis que tenen biblioteca han de ser conscients que en aquest sentit són uns privilegiats i que, si han fet aquesta opció, és per potenciar-la i buscar el màxim rendiment.

3. S'ha d'incrementar i equilibrar els fons bibliogràfics garantint els clàssics i les novetats més importants, deixant de dependre del suport genèric. Això suposa un increment de dotació pressupostària per elaborar una correcta i eficaç política d'adquisicions.

4. Iniciar d'una manera seriosa les seccions de fonoteca i videoteca com també adquirir CD-ROM'S i connectar-se a la xarxa internet. També s'ha d'informatitzar la gestió i els catàlegs.

5. S'ha de possibilitar l'accés al catàleg de lectura pública i fer realitat el préstec interbibliotecari.

6. S'ha d'intentar obrir els dotze mesos de l'any en un horari ampli, oferint els serveis puntuals que es creguin oportuns (bibliopiscina, bibliomercat...).

7. Professionalitzar el treball dels responsables d'aquestes biblioteques: horaris complets, sou digne i cursos de perfeccionament.

8. Supressió de tot tipus de barrera arquitectònica per accedir a les biblioteques. Alhora és necessari que aquestes biblioteques adoptin mesures de seguretat previstes segons la llei.

Els treballadors de biblioteques de pobles petits hem redactat aquest manifest on intentem respondre a les preguntes: què és una biblioteca pública? Quina és la funció quan aquesta es troba en una població

petita? Com es pot aconseguir que aquests centres es converteixin en referents culturals i lúdics dels pobles on estan situades?

La importància d'aquest manifest es veurà amb el temps i dependrà de la resposta que rebí per part dels polítics amb responsabilitats en el camp de la cultura en els nostres municipis i de l'administració de la Generalitat, i també de la capacitat de convicció i de treball que demostrem les bibliotecàries i del reclam que els ciutadans manifestin per a la millora d'aquestes infraestructures culturals.

Solament voldrèiem fer notar que aquest manifest de Sant Gregori sorgeix de la discussió i de la posada en comú de totes les bibliotecàries que treballen en pobles petits i és en aquest sentit que pot ser revulsiu i progressista. Estem massa acostumats, donada la divisió social del treball en l'actualitat, que siguin teòrics apartats del treball quotidià els qui dissenyin i facin propostes als diferents col·lectius professionals. Si entre tots som capaços de canalitzar en positiu les propostes concretes que esbossa el manifest, segur que les biblioteques gironines i tots els seus usuaris actuals i futurs en sortiran beneficiats.

GEMMA CIURÓ,
MERCÈ BARNADAS i
JORDI ARTIGAL